

Informatiebrief Onderzoeks- & Ontwikkelingsproject “Klimaateducatie in het hoger onderwijs”

Opdrachtgever

Vlaamse Overheid, Departement Onderwijs & Vorming (in de context van het onderwijsluit van het Vlaams Energie- en Klimaatplan)

Uitvoerder

Universiteit Gent, Centrum voor Duurzame Ontwikkeling – coördinator: Katrien Van Poeck

Start- en einddatum

1 februari 2016 – 31 januari 2021

Doelen, onderzoeksvragen en aanpak

Lesgevers in het hoger onderwijs (HO) rapporteren een nood aan ondersteuning om duurzaamheidsvraagstukken zoals klimaatverandering adequaat in hun onderwijsactiviteiten te integreren. Dit onderzoeks- en ontwikkelingsproject draagt bij aan **capaciteitsontwikkeling** door het ontwikkelen van een empirisch onderbouwde kennisbasis én de nodige instrumenten om deze te dissemineren.

Onderzoeksvragen:

1. Wat kenmerkt onderwijspraktijken m.b.t. klimaatverandering in het Vlaamse HO? We beogen hier het in kaart brengen van de diversiteit aan praktijken – in de breedte.

- Welke leeruitkomsten worden vooropgesteld?
- Hoe wordt het klimaatvraagstuk in de leerinhoud behandeld?
- Wat kenmerkt het pedagogisch didactisch handelen van lesgevers?
- Welke werkvormen worden gehanteerd?
- Hoe situeren onderwijspraktijken m.b.t. klimaatverandering zich in het curriculum?

2. Wat leert een diepgaande studie van onderwijspraktijken ons m.b.t. adequaat leren en lesgeven over klimaatverandering in het HO? We beogen hier een kwalitatieve studie – in de diepte – van wat er gebeurt in specifieke praktijken.

- Wat leren de studenten?
- Hoe komt het klimaatvraagstuk als leerinhoud aan bod? Hoe verhoudt dit zich tot de leeruitkomsten?
- Wat is de invloed van het pedagogisch didactisch handelen van lesgevers op de leeruitkomsten?
- Hoe beïnvloeden werkvormen de leeruitkomsten?
- Hoe beïnvloedt het curriculum de leeruitkomsten, leerinhouden, werkvormen en pedagogisch didactisch handelen?

3. Wat zijn cruciale randvoorwaarden voor adequate klimaateducatie in het HO?

- Wat zijn de voor- en nadelen van diverse vormen van pedagogisch didactisch handelen?
- Wat zijn adequate leerinhouden, werkvormen, lesgeverinterventies en curriculumkenmerken?

Onderzoeksvraag 1 beantwoorden we a.d.h.v. een gerichte bevraging van lesgevers via een **enquête** waarvan de resultaten zicht geven op de diversiteit aan klimaateducatie-praktijken in het Vlaamse HO. Onderzoeksvraag 2 vraagt een diepgaande, kwalitatieve analyse van concrete onderwijspraktijken aan de hand van **15 case studies**. Hiervoor zijn observaties cruciaal (incl. video/audio-opname + transcripties), net als het verzamelen van informatie via inhoudsanalyse van studiefiches, bevraging van studenten en interviews met lesgevers. Via cross-case analyse beantwoorden we vraag 3.

In samenwerking met eindgebruikers (docenten) creëren we een **inspiratiegids** die de basis legt voor continue capaciteitsopbouw, ook na afloop van het project.

Uw deelname aan het onderzoek

Afbakening

Met deze e-mail nodigen we u uit om deel te nemen aan de **enquête** met het oog op het beantwoorden van **onderzoeksvraag 1**. Dit duurt ongeveer 25 minuten.

Indien u interesse heeft om daarnaast ook deel te nemen aan het vervolgonderzoek (case studies) dan kan u hiervoor een e-mailadres en enkele bijkomende inlichtingen opgeven. Deze data komen in een apart bestand terecht en de gebruikte software laat de onderzoekers niet toe om ze te koppelen aan uw antwoorden op de vragenlijst.

Waarom deelnemen?

Indien u lesgeeft over klimaatverandering in een hogeschool of universiteit, is uw deelname **cruciaal voor het welslagen van onze studie**. Om een breed zicht te krijgen op wat onderwijspraktijken m.b.t. klimaatverandering in het Vlaamse hoger onderwijs kenmerkt is het essentieel dat zoveel mogelijk lesgevers de vragenlijst invullen.

Misschien bent u geïnteresseerd om meer te weten te komen over de **resultaten** van het onderzoek? We bezorgen deelnemers die dit wensen graag gratis het onderzoeksrapport en de inspiratiegids van zodra deze gepubliceerd worden. Via een **uitnodiging voor een vormingsmoment en/of studiedag** krijgt u ook een unieke gelegenheid voor het opdoen van nieuwe inzichten en inspiratie voor uw eigen lespraktijk.

Gegevensbescherming

De nieuwe **Europese Algemene Verordening inzake Gegevensbescherming (AVG)**, die sinds 25 mei 2018 van kracht is, voorziet in een meer uitgebreide en strengere bescherming van uw persoonsgegevens. Dit impliceert onder meer dat we u graag onderstaande informatie bezorgen.

De verwerking van uw persoonsgegevens zal enkel gebeuren indien u hiervoor **toestemming** geeft aan het begin van de vragenlijst. U kan uw deelname aan het onderzoek op elk moment stopzetten zonder daarvoor een reden op te geven. De gegevens die tot op dat moment worden verzameld, zullen gebruikt worden voor onderzoek.

De Universiteit Gent is de **verwerkingsverantwoordelijke** van uw persoonlijke gegevens die verwerkt worden in het kader van het onderzoek. Dat wil zeggen dat de onderzoekers van Universiteit Gent beslissen over het hoe en waarom van de verwerkingen in het kader van het onderzoek. Uiteraard zijn zij daarbij gebonden door de geïnformeerde toestemming die u geeft bij het begin van uw deelname aan het onderzoek. Binnen Universiteit Gent zijn alle medewerkers voor de omgang met persoonsgegevens gebonden aan de 'Generieke gedragscode voor de verwerking van persoonsgegevens en persoonlijke informatie'.

Wij vragen in de enquête niet naar uw naam, de titel van uw vak of enige andere informatie die het mogelijk maakt u te **identificeren**. Indien u dit wenst, kunt u wel op het einde van de vragenlijst een e-mailadres opgeven voor het ontvangen van het onderzoeksrapport en/of de inspiratiegids en/of een uitnodiging voor studiedagen en vormingsmomenten. U kan zich ook kandidaat stellen om deel te nemen aan het vervolgonderzoek. In dat geval vragen we een e-mailadres evenals enkele bijkomende inlichtingen. Deze data, die het mogelijk maken om u te identificeren, komen in een apart bestand terecht en de gebruikte software laat de onderzoekers niet toe om ze te koppelen aan uw antwoorden op de vragenlijst. Deze data, evenals de antwoorden op open vragen waarin u eventueel zelf informatie zou opgeven die het mogelijk maakt om u te identificeren, zullen veilig bewaard worden in overeenstemming met de regelgeving voor gegevensbescherming en zijn enkel toegankelijk voor het onderzoeksteam. De onderzoekers behandelen deze informatie vertrouwelijk. Zij waken ervoor dat u niet kan worden geïdentificeerd in publicaties over het onderzoek.

Wij vermelden ook graag dat uw persoonsgegevens mogelijk kunnen worden **ingekeken** door:

- onderzoekmonitoren en -auditeurs, mogelijk in dienst van de opdrachtgever, diens bevoegde vertegenwoordigers, die controleren of het onderzoek correct wordt uitgevoerd en of de over u verzamelde informatie nauwkeurig is;
- nationale en internationale bevoegde overheidsinstanties die betrokken zijn bij het veilig houden van onderzoek voor deelnemers.

Vervolgens geven wij u graag nog mee dat, conform de relevante wetgeving, Universiteit Gent de gegevens die als deel van het onderzoek verzameld werden gedurende minstens 5 jaar zal bewaren.

Gedurende deze volledige termijn mag u steeds:

- Bijkomende **informatie** vragen over de verwerking van uw gegevens.
- **Toegang** vragen tot de gegevens die over u bewaard worden.
- **Correcties** vragen als de gegevens fout of onvolledig zijn. Tijdens de beoordeling van dit verzoek hebt u het recht de verwerking van gegevens over u te beperken.
- Vragen om gegevens over u in een gangbare vorm **over te dragen** aan uzelf of iemand anders.
- Vragen om gegevens over u te (laten) **wissen** voor zover dit niet de verwezenlijking en de geldigheid van de wetenschappelijke onderzoeksdoelinden onmogelijk dreigt te maken of ernstig in het gedrang dreigt te brengen.

Heeft u naar aanleiding van deze brief, of op een enig ander moment, nog **vragen** over hoe wij uw persoonlijke informatie gebruiken, dan kan u hiervoor steeds terecht bij katrien.vanpoeck@ugent.be. Ook de **functionaris voor gegevensbescherming** van Universiteit Gent staat ter uwer beschikking. Vragen aan de functionaris voor gegevensbescherming kunnen verstuurd worden naar privacy@ugent.be.

Tot slot heeft u ook het **recht om een klacht in te dienen** over hoe uw informatie wordt behandeld, bij de Belgische toezichhoudende instantie die verantwoordelijk is voor het handhaven van de wetgeving inzake gegevensbescherming:

Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)

Drukpersstraat 35,

1000 Brussel

Tel. +32 2 274 48 00

e-mail: [contact\(at\)apd-gba.be](mailto:contact(at)apd-gba.be)

Website: www.gegevensbeschermingsautoriteit.be